

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2009. évi január hó 23. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés büntette miatt **a vádlott** ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság B.109/2007/19. számú ítéletét megváltoztatja és az I. számú bűnjeljegyzék 7. sorszáma alatt nyilvántartott fejszét elkobozza.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az I. számú bűnjeljegyzék 1., 9., 13. és 18. tételszámai alatt nyilvántartott konyharuhát, párnahuzatot, farmernadrágot, fejszét, és a II. számú bűnjeljegyzék 1-5. tételszámai alatt szereplő fekete cipőt, farmernadrágot, télikabátot, inget és pulóvert tekinti a vádlott részére kiadottnak; míg az I. számú tételjegyzéken 2-6., 10., 12., 14., 15. és 19. tételszámai alatt nyilvántartott pizsama felsőt, zoknit, pólót, pulóvert, női alsót, égett textiliát, Goll sportcipőt, női felsőt, farmernadrágot és pamutnadrágot tekinti megsemmisíteni rendeltnek; illetőleg az I. számú bűnjeljegyzék 8., 11., 16. és 17. tételszámai alatt nyilvántartott szörképletek és ételminta további bűnjelkénti kezelését tekinti elrendeltnek.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizesse meg az államnak a másodfokú eljárásban felmerült 652.240 (hatszázötvenkettőezer-kettőszáznegyven) forint bűnügyi költséget.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés érdekében a vádlott és a védő jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a tárgyaláson jelen lévő képviselője útján bizonyítás felvételére, majd annak fogatosítása után az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - a Be.351.§ (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint - megalapozatlannak találta: az a bűncselekmény elkövetéséhez használt eszközre vonatkozó részében nincs kellően felderítve. Ezen túlmenően eljárási szabálysértéssel, nem a perrendi előírásoknak megfelelően történt meg a halál okának és körülményeinek a tisztázása. A szóban forgó esetben ugyanis - a Be.101.§ (2) bekezdésének, valamint a 2/1988. (V.19.) IM rendelet 45.§ (2) bekezdésének az egybevetéséből következően - két állandó vagy kijelölt igazságügyi orvosszakértőt kell alkalmazni.

Az igazságügyi boncolás elvégzésében és a szakvélemény előterjesztésében közreműködő dr.**szakértő1** eseti szakértő a fenti követelményeknek nyilvánvalóan nem felelt meg, az elsőfokú bíróság által kirendelt dr.**szakértő2** igazságügyi orvosszakértő pedig egyedül járt el.

A helyszíni szemle alkalmával a nyomozó hatóság a vádlott és a sértett tartózkodási helyéül szolgáló prэшázban, illetve annak közvetlen környezetében két darab közel azonos méretű fejszét, valamint egy vérgyanús szennyeződést mutató törőrongyot talált. Az előbbieket a bejáratú ajtó és a hűtőszekrény közötti részen, illetve az épülethez tartozó fészében, míg a vér jelenlétére reagáló textíliát a kültéri asztal alatt elhelyezett műanyag vödörben. Ismertté vált továbbá az is, hogy a sértett a koponyatetőre mért ütés következtében szenvedett sérülést, a fejbőre jól láthatóan szétnyílt.

E körülmények miatt minimálisan a lefoglalt szerszámok makroszkópos vizsgálatát el kellett volna végezni.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Be.353.§ (1) bekezdésében írtak szerint bizonyítást rendelt el, amelynek keretében a halál okának tisztázására a PTE Igazságügyi Orvostani Intézetének szakértőit kérte fel, míg a fejszéken található anyagmaradványok elemzésével a Kaposvári Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetet bízta meg.

A felvett bizonyítás, valamint az iratok tartalma és ténybeli következtetés alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - a másodfokú bíróság a tényállást az alábbiak szerint helyesbítette, illetve egészítette ki:

- Az elkövetés eszköze a bejáratí ajtó és a hűtőszekrény közé támasztott - a bűnjeljegyzéken 7. sorszám alatt szereplő - 1420 gramm össztömegű fejsze volt. Annak 80 cm hosszúságú nyeléhez egy gyárilag készített rozsdás fej rögzült; 83 mm hosszú, enyhe ívben domborodó, csorbult éllel (14. számú írat).
- Mellőzte ugyanakkor a másodfokú bíróság a határozat 3. oldal 4. bekezdéséből a „feltehetőleg” kifejezést, valamint a holttesten található sérülések 1-12. pont alatti felsorolását.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt hibáktól és hiányosságoktól; az a vádlott védekezésével szembenálló részében is a törvényesen beszerzett bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az ügy sajátosságaként mindenekelőtt arra szükséges utalni, hogy a vádlott és a sértett tartózkodási helyéül szolgáló hétvégi ház környéke a téli hónapokra elnéptelenedett, közvetlen szomszédságukban életvitelszerűen senki sem élt. E helyen, a lakószobaként használt prэшázban került sor a sértett ágyban fekvő holttestének a feltalálására, kevéssel azután, hogy a vádlott - a reggeli órákban - értesítette a mentőszolgálatot.

A sértett halála erőszakos úton, a fejtetőt, illetve a bal oldali halántékpikkely feletti részt ért ütések következtében állott be, miután a koponyaúri nyomás fokozódása miatt a légzési- és keringési rendszer összeomlott. A közepes erejű erőbehatás külsérelemmel járt, a sértett hajás fejbőre a központi vonal mentén 42 mm hosszúságban felrepedt, míg a nagy erejű ütés a bal oldali régióban a falcsont törését és az izomrostok bevézését idézte elő.

E sérülések keletkezésével kapcsolatosan a vádlott rendkívül ellentmondásos, természettudományi érvekkel is cáfolt védekezést terjesztett elő. Leginkább azzal, hogy a szóban forgó sebzéseket egyensúlyvesztéssel igyekezett magyarázni, arra hivatkozva, hogy a már esti sötétségben, erősen leittasodott sértett a berendezési tárgyaknak nekiesett. Ezt azonban a sérülések jellege és egymáshoz viszonyított helye egyértelműen kizárta.

Nem lehetett ugyanakkor figyelmen kívül hagyni a vádlott nyomozás során első alkalommal jegyzőkönyvbe foglalt vallomását sem, amelyben a tettlegesség tényét elismerte. Nem pusztán az arcra mért pofonokat, hanem ennél hangsúlyozottan többet, azt tehát, hogy az elhatalmasodó indulatossága folytán a sértett fejét végül a kűszöbbe verte.

Minden alapot nélkülözött és teljességgel komolytalannak bizonyult az arra való utalás, hogy e kihallgatás közben a nyomozó hatóság - akár fenyegetés, vagy más

meg nem engedett eszköz alkalmazásával - törvénysértően járt volna el. Ahogyan arra sem merült fel érdemleges adat, hogy e halálos kimenetelű sérülések még a sértett hazatérése előtt, ismeretlen körülmények között elszenvedett bántalmazás folytán keletkeztek.

A prэшáz bejáratí ajtaja mellett elhelyezett fejsze nyelet befogadó részén, a fej elülső lapján a makroszkópos vizsgálat vérre gyanús szennyeződések jelenlétének a lehetőségét mutatta ki. Technikai eszközzel történő szemrevételezés alapján, oly módon, hogy az esetleges genetikai állományban roncsolódást, irreverzibilis változást előidéző eljárás nem került alkalmazásra. Ezért lehetővé és szükségessé vált az említett szennyeződések alaposabb, hemogenetikai szempontú elemzése.

A fejsze oldaláról, az éllel párhuzamos sávból biztosított minta tisztítása után alacsony kópiaszámra jellemző koncentrációban humán DNS maradt hátra; olyan szerkezeti felépítésű, amely a sértett körömnnyiradékában megtalálható DNS-profillal megegyezett. A szóban forgó szerszám éle tehát bizonyosan érintkezett a sértettel, nyilvánvalóan azután, hogy a vádlottal közösen lakott prэшázba hazatért.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a hajás fejbőr megrepesztésével és a koponyaboltozat törésével járó sérüléseket a vádlott idézte elő, amikor egy éllel bíró eszközzel a sértett fejét közepes-, illetve nagy erővel megütötte. Ezt mindössze azzal kellett pontosítani, hogy az említett bántalmazás a bűnjeljegyzékben 7. sorszám alatt szereplő fejszéval történt meg.

A boncolás alkalmával talált, 2-14. pontban körülírt külsérelmi nyomok ugyanakkor e tettelegességgel nem hozhatóak összefüggésbe, azok jelentős része napokkal korábban, míg a felső csípőtővis mögötti hámbeszáradás már a halál után keletkezett. A hajás fejbőr 42 mm hosszú vágott sebzésének ismételt rögzítése pedig szükségtelen, ezért e felsorolást a másodfokú bíróság teljes egészében mellőzte.

Az ekként kiegészített és helyesbített tényállás megalapozott; az tehát - a Be.352.§ (2) bekezdése alapján - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Következésképpen az ezt sérelmező fellebbezés megalapozatlannak bizonyult.

E tényállás alapján az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

Cselekményének a minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

A vádlott egy 1420 gramm súlyú, 80 cm nyélhosszúságú fejszéval két alkalommal sújtotta fejbe a sértettet: közepes erővel a homlokrégióban, a középvonal mentén,

míg nagy erővel a bal oldali halántékpikkely feletti részen. Mindkétszer olyan testfelületen, amely köztudottan életfontosságú.

Mindezek alapján nyilvánvalóan tisztában kellett lennie a koponyaboltozat törésével járó támadásának a lehetséges következményeivel, így azzal, hogy a fejre mért csapások folytán a sértett életét veszítheti. E tekintetben azonban közömbös maradt, segítséget is csak több órával később hívott, a reggeli ébredés után, azt követően, hogy a sértett légzési nehézségeire, fuldoklására lett figyelmes.

A történések ennél pontosabb részletei nem voltak feltárhatóak. Ezért helyes az eshetőleges szándék megállapítása is.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők maradéktalan feltárása elmaradt, kiegészítésüket azonban új körülmények felmerülése is szükségessé tette.

A vádlott javára kellett értékelni szándékának eshetőleges jellegét, valamint azt, hogy a cselekmény elkövetése óta több mint két esztendő telt el, s közben mindvégig a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt állott, előzetes letartóztatásban volt.

Ez utóbbiak ellenére az elsőfokú bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetés nem tekinthető eltúlzottan szigorúnak, azok alkalmasak a Btk.37.§-ban megfogalmazott célok elérésére. Enyhítésükre nincs indok.

Az I. számú bűnjeljegyzék 7. sorszáma alatt nyilvántartott fejszét az elkövetés eszközéül használták, ezért azt - a Btk.77.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében - el kellett kobozni. Erre vonatkozó részében tehát a másodfokú bíróság a Be.372.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.

A további bűnjeleket érintő rendelkezések érdemben törvényesek voltak, mégis pontosításra szorultak. A határozat Be.258.§ (3) bekezdés f) pontja szerinti részében ugyanis nem mellőzhető a bűnjelek megnevezése, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése szerint azzal hagyta helyben, hogy az I. számú bűnjeljegyzék 1., 9., 13. és 18. tételszámai alatt nyilvántartott konyharuhát, párnahuzatot, farmernadrágot, fejszét, és a II. számú bűnjeljegyzék 1-5. tételszámai alatt szereplő fekete cipőt, farmernadrágot, télikabátot, inget és pulóvert tekintette a vádlott részére kiadottnak; míg az I. számú tételjegyzék 2-6., 10., 12., 14., 15. és 19. tételszámai alatt nyilvántartott pizsama felsőt, zoknit, pólót, pulóvert, női alsót, égett textíliát, Goll sportcipőt, női felsőt, farmernadrágot és pamutnadrágot megsemmisíteni rendeltnek. Ezen túlmenően a további bűnjelkénti kezelés elrendelése az I. számú bűnjeljegyzék 8., 11., 16. és 17. tételszámai alatt nyilvántartott szőrképletekre és ételmintára vonatkozott.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába - a Btk.99.§ (1) bekezdése folytán - az előzetes fogvatartásban töltött időt be kell számítani.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

P é c s, 2009. január 23.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Somogy Megyei Bíróság B.109/2007/19. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.241/2007/33. számú ítélete folytán - az abban írt változtatással - a 2009. évi január hó 23. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke